

CIGRE TÜRKİYE ULUSAL KOMİTESİ STRATEJİK PLANI (2022-2026)

1. Giriş

CIGRE, güç sistemleri alanındaki global gelişmelerin takibini sağlayan, üyelerinin mesleki becerilerini arttırmayı hedefleyen ve gerçekleştirdiği çalışmalar sonucunda hazırlanan dokümanlar güç sistemleri alanında referans kabul edilen bir sivil toplum kuruluşudur. CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi de ülkemizde güç sistemleri alanında faaliyet yürüten kişi ve kurumları bir araya getirerek onların mesleki becerilerini arttırmayı ve uzmanlık alanlarına ilişkin uluslararası deneyimlerden faydalanmalarını sağlamayı hedeflemektedir.

2014 yılında TESAB çatısı altında kurulan CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi, teşkilatlanma dönemi olarak adlandırılabilir. 2014-2016 yılları arasında CIGRE'nin tanınırlığını/bilinirliğini sağlamaya çalışmış, 2017-2021 yılları arasında ise güç sistemleri alanında sektörün yakından izlediği bir kuruluş olmuştur.

2021 yılı sonu itibariyle ülkemizden CIGRE'ye üye olan kuruluş sayısı 16, bireysel üye sayısı 25 ve öğrenci üye sayısı 125'tir. CIGRE'nin bilinirliğiyle bu sayının giderek artacağı beklenmektedir. Ancak sadece üyelik sayısındaki artış ile ülkemizin CIGRE içerisinde etkin bir konumda olduğunu söylemek mümkün değildir. CIGRE yönetim birimlerinde (Administrative Council, Executive Committee, Technical Committee) ile Çalışma Komiteleri (Study Committee) ve Çalışma Gruplarında (Working Group) da ülkemiz temsilcilerinin ve uzmanlarının daha fazla yer almasının sağlanması hedeflenmektedir.

CIGRE Çalışma Komitelerinde 2018-2020 yılları arasında ülkemiz adına 7 kişi, 2020-2022 yılları arasında 8 kişi asıl/gözlemci üye olarak yer almıştır. Ayrıca 2021 yılı sonu itibariyle ülkemizden 30 uzman CIGRE Çalışma Gruplarında yer almakta ve uluslararası gelişmeleri yakından takip etmektedir. Önümüzdeki yıllarda ülkemiz adına katılımcı sayısının artması öngörülmektedir.

Bu sayının artırılmasında izlenecek yol CIGRE Çalışma Komitelerinin, Ayna Komite adı altında ülkemizde de oluşturulmasıdır. 2018 yılında 4 olan Ayna Komite sayısı 2020 yılında 6'ya çıkmıştır. Amaç, Ayna Komitelerde görev alan kişilerin CIGRE Çalışma Komitesinde ülkemizi temsil etmesi ve Ayna Komiteleri ülkemizin CIGRE'deki ön hazırlık birimi olarak oluşturmaktır.

CIGRE Türkiye Ulusal Komitesinin uluslararası alanda ülkemizin temsiliyetine yönelik en önemli faaliyeti 2021-2023 yılları arasında CIGRE SEERC (CIGRE Güneydoğu Avrupa Bölgesel Konseyi) dönem başkanlığını yürütecek olmasıdır. Cumhuriyetimizin 100. yılında İstanbul'da düzenlenecek konferans ile son bulacak dönem başkanlığımız süresince ulusal ve uluslararası pek çok etkinlik gerçekleştirilecektir.

Ulusal komite, sıralanan uluslararası faaliyetlerinin yanı sıra giderek gelenekleşen çok sayıda önemli etkinliği de gerçekleştirmiştir. Çift yıllarda yapılan "Güç Sistemleri Konferansı" ve her yıl düzenlenmeye çalışılan "Üniversitelerle Buluşma Etkinlikleri" bunların ilk akla gelenleridir. Önümüzdeki yıllarda "Sektör Buluşmaları", süreli bilimsel yayın "TEPES", NGN (Next

Generation Network), WiE (Women in Energy) ve Elektrik Tarihi Çalışma grubu da bu faaliyetler arasında sıklıkla duyulur hale geleceklerdir.

Bir önceki Stratejik Plan perspektifinden bakıldığında, belirlenen amaçlara genel olarak ulaşıldığı ve bu süreçte ülkemizde CIGRE'nin bilinirliğinin arttığı değerlendirilmektedir. Ancak ulusal komite kuruluş döneminde ulaşılan bu amaçların daha ileri seviyeye taşınmasını amaçlamaktadır. Bu Stratejik Plan, esas olarak, önümüzdeki 5 yıllık süreçte (2022-2026) CIGRE Türkiye Ulusal Komitesinin ulusal ve uluslararası düzeyde etkinliğini arttırmayı hedeflemektedir.

Misyon:

CIGRE Türkiye yapılanmasını güçlendirmek, CIGRE kapsamında yürütülen faaliyetlerde ülkemizin azami seviyede rol almasını sağlamak ve ülkemizdeki güç sistemlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara katkıda bulunmak.

Vizyon:

CIGRE faaliyetlerinde etkin rol alarak, güç sistemleri alanında bilgi paylaşımını sağlayan, lider ve teknik bir organizasyon olmak.

2.Tarihi Gelişim

CIGRE (International Council On Large Electric Systems-Büyük Elektrik Sistemleri Uluslararası Konseyi), 1921 yılında tüm dünyadan uzmanların katılımı ile elektrik sektöründe işbirliği mekanizmasını oluşturmak amacıyla, kar amacı gütmeyen uluslararası bir organizasyon olarak kurulmuştur. CIGRE, esas olarak elektrik sistemlerinin planlaması, işletimi ve gelişimi konularında faaliyet göstermekle birlikte, HV ekipman ve tesislerinden, işletimi ve bakımı konuları, elektrik piyasaları ve yasal düzenlemeler ve bilgi teknolojiler ve iletişim konularına kadar güç sistemleri alanında yer alan tüm konuları kapsayan 16 Çalışma Komitesi (SC) ve bunlar altında yer alan yaklaşık 250 Çalışma Grubu (WG) vasıtasıyla faaliyette bulunmaktadır.

Ülkemizin CIGRE'deki ilk temsiliyeti 1923 yılındaki konferansa katılımı ile gerçekleşmiş, CIGRE ile koordinasyon 1950'li yılların ortasından itibaren bir süre İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) çatısı altında kurulan "CIGRE Milli Merkezi" bünyesinde sürdürülmüş, daha sonra 1970'li yıllardan 1990'lı yıllara kadar bu koordinasyon önce Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) ve ardından da Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. (TEAŞ) üzerinden sürdürülmüş, ancak yakın geçmişe değin CIGRE konusu ülkemiz elektrik sektörünün gündemine gelmemiş, Türkiye Ulusal Komitesi oluşturulamamış ve bu süreçte ülkemizden CIGRE faaliyetlerine katılım çok sınırlı düzeyde kalmıştır. 2014 yılında ise Ulusal Komite'nin oluşumu için gerekli sayısal üyelik şartı sağlanmış ve 23 Temmuz 2014 tarihinde TESAB (Türkiye Elektrik Sanayi Birliği) tarafından, CIGRE'ye Türkiye Ulusal Komitesi görevini üstlenmek üzere başvuruda bulunulmuştur. 23

Ağustos 2014'te Paris'te gerçekleştirilen CIGRE Yönetim Kurulu'nda CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi olarak TESAB kabul edilmiştir.

CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin esas karar mercii TESAB Yönetim Kurulu'dur. Ancak CIGRE faaliyetlerinin yoğunluğu dikkate alınarak, 28 Mayıs 2015 tarihinde TESAB Yönetim Kurulu tarafından onaylanan "CIGRE Türkiye Yürütme Komitesinin Çalışma Usul ve Esaslarına ilişkin Yönetmelik" ile CIGRE Türkiye Yürütme Komitesi oluşturulmuştur. Komite, ayda bir gerçekleştirdiği toplantılarla CIGRE faaliyetlerini yakından takip etmekte, üyelerin bu faaliyetlere katılımını teşvik etmekte ve ülkemiz ulusal komitesinin işleyişini sürdürmektedir. TESAB Genel Sekreterliği ise CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi Sekreteryası görevini üstlenerek CIGRE Genel Sekreteryası ile iletişimi sağlamaktadır.

3. Amaç ve Faaliyet Konuları

3.1. Amaçlar:

- Ülkemizden CIGRE'ye üyeler kazandırmak,
- CIGRE faaliyetlerini takip ederek ülkemizin bu faaliyetlerde yer almasını ve CIGRE'deki etkinliğini arttırmasını sağlamak,
- CIGRE çalışmalarını takip ederek ülkemiz elektrik sektörünün sorunlarına sosyal, teknik, ekonomik, yasal çözüm önerileri getirmek,
- Güç sistemleri alanında bilimsel yayın yapmak.

3.2. Faaliyetler:

- Kişi ve kurumları CIGRE üyeliği hususunda teşvik etmek,
- Bireysel ya da kollektif üyelerin üyelik aidatını CIGRE Merkezi Ofisi'ne aktarmak,
- Üyelerinin hazırladıkları bildirimleri değerlendirerek uygun görülenleri CIGRE oturumlarında sunulmak üzere önermek,
- CIGRE oturum, konferans ve sempozyumlarında ülkemizin temsilini sağlamak,
- CIGRE Çalışma Komiteleri ve Gruplarına üyelik için kişi önerisinde bulunmak uzmanlar arası işbirliğini teşvik etmek,
- CIGRE Yürütme Konseyi'ne ve diğer CIGRE birimlerine seçilmek üzere ülkemiz temsilcisini belirleyerek CIGRE Merkez Ofisi'ne bildirmek,
- Başta CIGRE SEERC olmak üzere diğer CIGRE yapılanmaları ile yürütülen işbirliğini geliştirmek.
- CIGRE Türkiye Teknik Komitesinin ve Ayna Komitelerin oluşturulmasını sağlamak ve Komite faaliyetlerini takip etmek,
- Ayna Komiteler altında Çalışma Grupları oluşturmak ve Çalışma Grubu raporlarını yayınlamak,
- Ayna Komiteler ile sektör arasında ortak çalışma platformlarının oluşmasına vesile olacak işbirliği imkânlarını tesis etmek,

- NGN, WiE ve Çalışma grubu faaliyetlerini takip etmek, bunların etkinliklerini sektör ile paylaşmak,
- TEPES yayını için gerekli desteği sağlamak,
- CIGRE faaliyetleri kapsamında ulusal/uluslararası etkinlikler organize etmek.

3.3. İlgili Mevzuat

CIGRE Türkiye Ulusal Komitesinin ilgili mevzuatı CIGRE ve Türkiye ayağı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. CIGRE'ye ilişkin mevzuat:

- Guide for National Committees – Kasım 2016
- CIGRE Statutes-updated 30.06.2021
- Rules of Procedure-uploded 30.06.2021
- Rules for Study Committees-2020'dir.

Ülkemiz kaynaklı mevzuat ise:

- TESAB Tüzüğü,
- CIGRE Türkiye Yürütme Komitesinin Çalışma Usul ve Esaslarına ilişkin Yönetmelik (26.04.2016).
- CIGRE Türkiye Ayna Komiteleri ve Çalışma Grupları Usul ve Esasları'dır.

4. Durum Analizi

4.1. Paydaşların Tespiti

İç Paydaşlar: CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin kurumsal ve bireysel üyeleri ile TESAB Yönetim Kurulu'dur.

Dış Paydaşlar: CIGRE Türkiye faaliyetlerinden etkilenen ve aynı zamanda faaliyetleri ile CIGRE Türkiye yapılanmasını etkileyen kamu/özel sektör kurum, kuruluş ve şirketleri ile gerçek kişilerdir. Bu kapsamda; Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, meslek odaları, sendikalar, birlikler, şirketler, CIGRE Merkezi Ofisi, SEERC ve diğer ülkelerin ulusal komiteleri sıralanabilir.

4.2. İç Analiz

CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi, ülkemizden CIGRE'ye üye kurum ve bireylerden oluşmakta ve bu kurum ve bireyler CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi Yürütme Komitesi'nde temsil edilmektedir. CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin karar organı TESAB Yönetim Kurulu'dur, ancak faaliyetlerin yürütülmesi için gerekli çalışmaların görüşülerek koordine edildiği ve bu amaçla gerekli kararları oluşturulduğu birim CIGRE Türkiye Yürütme Komitesi'dir. CIGRE Türkiye Genel Sekreteri/TESAB Koordinatörü hem TESAB Yönetim Kurulu'na bilgi sunarak hem de CIGRE Türkiye Yürütme Komitesi'nde yer alarak gerekli koordinasyonu sağlamaktadır.

CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi işleyişinden tüm üyeler sorumlu olmakla birlikte, yürütmeye ilişkin işlemler CIGRE Genel Sekreterliği/TESAB Koordinatörlüğü ve Yürütme Komitesi Başkanlığı (Bir Başkan ve üç yardımcı) tarafından gerçekleştirilmektedir. Yürütme Komitesi aylık olarak toplanmakta, yılsonunda ve gereksinim duyulan hallerde TESAB Yönetim Kurulu'nu bilgilendirmektedir. Ayrıca, Yürütme Komitesi yurtiçi ve yurtdışındaki seminer/konferans/panel organizasyonunu da gerçekleştirmektedir.

CIGRE Türkiye Genel Sekreterliği/TESAB Koordinatörlüğü ise hem ulusal komitenin idari ve mali manada iç işleyişini yürütmekte, hem de CIGRE Merkezi Ofisi ile iletişimi gerçekleştirerek üyelerin CIGRE gelişmelerini yakından takibini sağlanmaktadır.

CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin mali kaynağı, TESAB'a ödenen aidatlardır. CIGRE üyelik aidatı, her yıl TESAB Genel Kurulunda, CIGRE Yürütme Kurulu tarafından sunulan öneri değerlendirilerek TESAB Yönetim Kurulu tarafından bu konuda alınan karar dikkate alınmak suretiyle belirlenmektedir. Ayrıca, konferans/kongre/seminer giderleri çeşitli sponsorluklar, destekler ve CIGRE fonlarıyla da karşılanabilmektedir.

4.3. Dış Analiz

CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi, tüm dış paydaşlara ulaşma gayretiyle faaliyetlerine ilişkin çıktılarını www.cigreturkiye.org.tr internet sitesinde paylaşmakta ve sektörle ilgili gelişmelere yer vermektedir. Ayrıca sektöre ilişkin fuar, kongre ve seminerlerde davetli konuşmacılar ya da üyeleri vasıtasıyla yer almaktadır.

Dış paydaşları da kapsayacak şekilde gerçekleştirilen en önemli CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi faaliyeti "Güç Sistemleri Konferansı"dır. Konferansa CIGRE üyesi olmayan ancak güç sistemleri alanında çalışan kişi ve kurumlar da katılmakta ve CIGRE faaliyetleri konusunda bilgi verilmektedir. CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi tarafından düzenlenen "Üniversitelerle Buluşma" etkinlikleri ve "Sektör Buluşmaları" da dış paydaşlarla bir araya gelinen diğer etkinliklerdir.

CIGRE Türkiye yapılanması altında oluşturulan NGN, WiE ve Çalışma Grubu çalışmalarına CIGRE üyesi olmayan kişi ve kurumları da dahil etmektedir. Dolayısıyla dış paydaşlarla birlikte yürütülen faaliyetler de mevcuttur. Nihai amaç bu dış paydaşların CIGRE üyesi olması ve iç paydaşa dönüşmesidir.

Türkiye Ulusal Komitesi'nin dış yapılanmasını oluşturan unsurlardan biri de CIGRE'dir. CIGRE Merkez Ofisi ve CIGRE'nin bölgesel yapılanması olan Güneydoğu Avrupa Bölgesel Konseyi (SEERC) ile olan ilişkiler dış etmenlerdir. SEERC dönem başkanlığını yürüteceğimiz 2021-2023 döneminde SEERC üyesi ulusal komitelerin de dış paydaş ilişkilerinde yer alması beklenmektedir.

5. GZFT Analizi

5.1. CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin Güçlü Yanları:

- Sektör paydaşlarının tümünü bir araya getirme potansiyeli
- Sadece mesleki uzmanlığa odaklanarak sektör sorunlarına çözüm önerileri sunma olanağı
- Sektöre ilişkin uluslararası gelişmeleri yakından takip imkânı
- Ülkemiz elektrik sektörünün bölgesindeki güçlü konumu
- Ulusal/uluslararası akademik yayın olanakları

5.2. CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin Zayıf Yanları:

- CIGRE'nin ülkemizdeki bilinirliğinin düşük seviyede olması nedeniyle sektör paydaşlarının tümünü kapsayamaması
- Ülkemizden CIGRE'ye üye olan kurum/birey sayısının azlığı ve üyelerin ulusal komite çalışmalarına katılımının yeterli seviyede olmaması.
- Akademisyenlerin istenilen seviyede CIGRE faaliyetlerine dahil olmaması
- Öğrencilerin istenilen seviyede CIGRE faaliyetlerine dahil olmaması
- Sektördeki diğer STK'lar ile yeterli seviyede iletişim kurulmaması
- CIGRE ve CIGRE Türkiye faaliyetlerinin yeterli seviyede dış paydaşlara duyurulmaması
- Sosyal medya hesaplarının yeterli etkinlikte kullanılmaması.
- Mali açıdan yüksek oranda kamu desteğine ihtiyaç duyması

5.3. CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin Fırsatları:

- CIGRE'nin gerçekleştirdiği uluslararası seminer ve kongrelere katılım sağlayarak bilgi paylaşımından yararlanma
- Elektronik ortamda gerçekleştirilen etkinliklerin yaygınlığı ve bu etkinliklere katılım imkânının kolaylığı
- CIGRE birimlerinde (WG ve SC) yer alarak sektör sorunlarına getirilen çözüm önerilerini öğrenme
- CIGRE çıktılarının ülkemiz elektrik sektörüne yansımalarını izleyebilme
- Ayna Komiteler vasıtasıyla ulusal mevzuat ve standartların oluşturulmasına öncülük etme- Teknolojik gelişim ve dönüşümler çerçevesinde eğitim yapılarına dahil olma, akademik ders programlarına öneriler oluşturma
- 35 yaş altı uzmanlar ve öğrenciler vasıtasıyla CIGRE Türkiye misyonunun devamlılığının sağlama
- Elektronik ortamda toplantı yapma kültürünün yerleşmesi ile daha sık periyotta ve katılımda toplantı yapılabilmesi.

5.4. CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin Tehditleri:

- Döviz kurlarındaki artış nedeniyle CIGRE üyelik aidatının artması ve bu durumun üye sayısında azalışa neden olması

- Küresel/bölgesel istikrarsızlıkların çalışmalara olumsuz etkisi ve bu durumun bölgesel işbirliğini güçleştirmesi
- Covid-19 salgını nedeniyle ulusal ve uluslararası etkinliklerin yapılamaması ya da dijital ortamda yapılması ve bu durumun etkinliklerle hedeflenen verimin/iş birliğinin sağlanmasına engel olması
- Döviz kurlarındaki artış nedeniyle CIGRE faaliyetlerine (Paris Session, Sempozyum, Konferans) katılımın güçleşmesi,
- Sponsor desteğiyle gerçekleştirilen pek çok CIGRE Türkiye faaliyetinin (GSK organizasyonları, sektör buluşmaları, üniversite etkinlikleri), enflasyondaki artış nedeniyle gerçekleştirilememesi ihtimali

6. Stratejik Amaçlar:

Amaç 1: CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin Kurumsal Yapısını Güçlendirmek:

1.1 CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin mali açıdan güçlendirilmesi.

- CIGRE Kurumsal üye sayısının artırılması, her yıl kurumsal üyelik sayısının 20 üyenin altına düşürülmemesinin sağlanması.
- CIGRE ve CIGRE Türkiye şeklinde iki ayrı üyelik türünün oluşturulması konusunun tüm yönleriyle incelenerek değerlendirilmesi
- Kitap, konferans, yayın vb. etkinliklerden reklam/sponsorluk gelirlerinin elde edilmesi.
- TEPEs dergisinin uluslararası indekslere dâhil olması sonrasında gelir sağlayacak çözümlerin oluşturulması.

1.2 CIGRE Türkiye Ofisinde pek çok toplantı organizasyonunu gerçekleştirerek, iç paydaşlarca aidiyetin dış paydaşlarca bilinirliğinin artırılması.

1.3 CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi arşivinin dijital ortamda oluşturulması ve üyelerin CIGRE Türkiye bilgilerine kolayca erişiminin sağlanması.

1.4 Sosyal medya hesaplarının daha etkin kullanımını sağlamak.

Amaç 2: CIGRE Türkiye Yapılanmasını Genişletmek:

2.1 CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi'nin üye sayısını arttırmak amacıyla sektörün tüm paydaşlarına yönelik tanıtım faaliyetleri yürütmek ve bu kapsamda yıllık en az 5 görüşme/toplantı gerçekleştirmek

2.2 CIGRE Ulusal Komitesi yapılanması içerisinde 16 Ayna Komite'nin ve CIGRE Türkiye Teknik Komitesinin oluşturulmasını tamamlamak.

2.3 NGN ve WİE Türkiye yapılanmalarını güçlendirmek ve aktivitelerini artırmak.

2.4 Üniversite Öğrenci Kulübü sayısını artırmak, her yıl en az 1 Öğrenci Kulübü kurmak ve bu kulüplerin etkin olmalarını sağlamak.

Amaç 3: Ülkemizin CIGRE'deki Etkinliğini Artırmak:

3.1 2021-2023 SEERC dönem başkanlığımız çerçevesinde aktif ve etkin bir yönetim sergilemek, bu kapsamda iki yıllık faaliyet planı hazırlamak.

3.2 WG gruplarındaki aktif temsilci sayımızı 45'a yükseltmek.

- 3.3** 16 SC'nin tamamında aday önerisinde bulunmak.
- 3.4** Potansiyelimizin yüksek olduğu SC'lerin belirlenmesi ve bu SC konuları kapsamına ülkemizde uluslararası bir Sempozyum/Kolokyum düzenlemek.
- 3.5** CIGRE Türkiye öncülüğü ve organizasyonu ile uluslararası çalıştay, sempozyum vb. bir etkinlik düzenlemek.
- 3.6** CIGRE Paris Session ile beraber CIGRE seminer ve konferanslarına ülkemiz temsilcilerinin katılımını arttırmak
- 3.7** Her yıl ülkemiz elektrik sektöründeki ihtiyaçlara uygun en az bir uluslararası WG önerisinde bulunmak.

7. Amaç ve Hedeflerden Sorumlu Birimler:

Stratejik Plan'ın amaç ve hedeflerinin yerine getirilmesinden esas olarak Yürütme Komitesi başkanlığı ve CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi Sekreteri sorumludur. Ayrıca ülkemizden CIGRE'ye üye kurum/bireyler bu amaçların gerçekleştirilmesinde Komiteye destek olurlar.

8. İzleme ve Değerlendirme:

Yürütme Komitesi her yıl sonunda amaçların ne kadarının gerçekleştirildiğini değerlendirir ve üyelerini konuya ilişkin olarak bilgilendirir. Bu değerlendirmeyi Faaliyet Planı'nın bir parçası olarak yapabilir. Ayrıca, TESAB Yönetim Kurulunu amaçların gerçekleşme durumu konusunda bilgilendirilir.

9. Yürürlük:

Stratejik Plan, TESAB Yönetim Kurulu'nun onayına müteakip yürürlüğe girer.